

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Лінгвосинергетика
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Кафедра германської філології
Розробник(и)	Щигло Лариса Володимирівна, доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти; НРК – 8 рівень; QF-LLL – 7 рівень; FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом одного з семестрів (2-3-й семестри)
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 32 години становить контактна робота з викладачем (16 години лекцій, 16 годин лабораторних), 118 годин становить самостійна робота
Мова(и) викладання	українська, англійська, німецька
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: теорії загального мовознавства, теорії перекладу, теорії дискурсу, основ наукових досліджень, англійської, німецької мов на рівні B2
Додаткові умови	Відсутні
Обмеження	Відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасного конструктивного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у галузі лінгвосинергетики як міждисциплінарного напрямку філологічних студій та здатності їх використовувати під час написання науково-дослідницьких робіт.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Синергетика: становлення нової наукової парадигми.

Багатовимірність синергетики. Філософські підвалини синергетики. Об'єкт і предмет синергетики. Завдання синергетики. Синергетика і наукова картина світу.

Тема 2. Лінгвосинергетика: становлення.

Сутність і чинники міждисциплінарності лінгвосинергетики. Концептуально-методологічні основи лінгвосинергетики. Основні дослідницькі вектори. Базовий інструментарій синергетики у філологічних студіях. Основні характеристики синергетичних моделей у лінгвістиці.

Тема 3. Синергетика і лінгвістичні парадигми.

Синергетика і квантитативна лінгвістика. Синергетика і психолінгвістика. Синергетика і лінгвістична філософія. Синергетика і самоусвідомлення сучасної лінгвістики.

Тема 4. Мова як синергетична система.

Властивості мови як синергетичної системи. Фрактальність як фундаментальна характеристика мовної системи. Мова як мережева безмасштабна структура.

Синтаксична деривація як синергетичний процес.

Тема 5. Системна самоорганізація у світлі теорії фракталів.

Основи теорії фракталів як складової синергетики. Релевантність теорії фракталів до вивчення системної організації та еволюції мови. Фрактальна організація словотвірної системи сучасної англійської мови. Структурна організація англійського речення як фрактального об'єкта.

Тема 6. Синергетика дискурсу.

Загальні питання самоорганізації дискурсу.

Самоорганізація окремих типів дискурсу. Еволюція жанру і дискурсу в синергетичному аспекті.

Тема 7. Дискурс масової комунікації: синергетичне моделювання.

Побудова синергетичної моделі управління сферою масової комунікації. Концепція соціальної самоорганізації Н.Лумана. Режим із загостренням та біфуркації ціннісних орієнтирів у сфері медіа. Можливості застосування теорії нестационарних структур (концепція С.П. Курдюмова). Когнітивна моделювальна сутність метафор медіації.

Тема 8. Синергетика перекладу.

Мова і переклад у синергетичній парадигмі наукових досліджень. Синергетична методологія дослідження перекладу. Принципи буття і становлення системи спеціального перекладу: практична реалізація.

Синергетичне моделювання системи спеціального перекладу.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1.	Знати теоретичні засади лінгвосинергетики; основні напрямки та проблеми лінгвосинергетичної концепції дослідження мови, дискурсу та перекладу.
PH2.	Застосовувати знання лінгвосинергетичної методології в дослідницькому процесі.
PH3.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології з проблем дисципліни.
PH4.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології з проблем дисципліни.
PH5.	

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекційні заняття (Л) та семінарські заняття (СЗ):

Тема 1.

Л 1. Синергетика: становлення нової наукової парадигми.

Багатовимірність синергетики. Філософські підвалини синергетики. Об'єкт і предмет синергетики. Завдання синергетики. Синергетика і наукова картина світу.

СЗ 1. Синергетика: становлення нової наукової парадигми.

Багатовимірність синергетики. Філософські підвалини синергетики. Об'єкт і предмет синергетики. Завдання синергетики. Синергетика і наукова картина світу.

Тема 2.

Л 2. Лінгвосинергетика: становлення.

Сутність і чинники міждисциплінарності лінгвосинергетики. Концептуально-методологічні основи лінгвосинергетики. Основні дослідницькі вектори. Базовий інструментарій синергетики у філологічних студіях. Основні характеристики синергетичних моделей у лінгвістиці.

СЗ 2. Лінгвосинергетика: становлення.

Сутність і чинники міждисциплінарності лінгвосинергетики. Концептуально-методологічні основи лінгвосинергетики. Основні дослідницькі вектори. Базовий інструментарій синергетики у філологічних студіях. Основні характеристики синергетичних моделей у лінгвістиці.

Тема 3.

Л 3. Синергетика і лінгвістичні парадигми.

Синергетика і квантитативна лінгвістика. Синергетика і психолінгвістика.

Синергетика і лінгвістична філософія. Синергетика і самоусвідомлення сучасної лінгвістики.

СЗ 3. Синергетика і лінгвістичні парадигми.

Синергетика і квантитативна лінгвістика. Синергетика і психолінгвістика.

Синергетика і лінгвістична філософія. Синергетика і самоусвідомлення сучасної лінгвістики.

Тема 4.

Л4. Мова як синергетична система.

Властивості мови як синергетичної системи. Фрактальність як фундаментальна характеристика мовної системи. Мова як мережева безмасштабна структура.

Синтаксична деривація як синергетичний процес.

СЗ 4. Мова як синергетична система.

Властивості мови як синергетичної системи. Фрактальність як фундаментальна характеристика мовної системи. Мова як мережева безмасштабна структура.

Синтаксична деривація як синергетичний процес.

Тема 5.

Л 5. Системна самоорганізація у світлі теорії фракталів.

Основи теорії фракталів як складової синергетики. Релевантність теорії фракталів до вивчення системної організації та еволюції мови. Фрактальна організація словотвірної системи сучасної англійської мови. Структурна організація англійського речення як фрактального об'єкта.

СЗ 5. Системна самоорганізація у світлі теорії фракталів.

Основи теорії фракталів як складової синергетики. Релевантність теорії фракталів до вивчення системної організації та еволюції мови. Фрактальна організація словотвірної системи сучасної англійської мови. Структурна організація англійського речення як фрактального об'єкта.

Тема 6.

Л 6. Синергетика дискурсу.

Загальні питання самоорганізації дискурсу.

Самоорганізація окремих типів дискурсу. Еволюція жанру і дискурсу в синергетичному аспекті.

СЗ 6. Синергетика дискурсу.

Загальні питання самоорганізації дискурсу.

Самоорганізація окремих типів дискурсу. Еволюція жанру і дискурсу в синергетичному аспекті.

Тема 7.

Л 7. Дискурс масової комунікації: синергетичне моделювання.

Побудова синергетичної моделі управління сферою масової комунікації. Концепція соціальної самоорганізації Н.Лумана. Режим із загостренням та біфуркації ціннісних орієнтирів у сфері медіа. Можливості застосування теорії нестационарних структур (концепція С.П. Курдюмова). Когнітивна моделювальна сутність метафор медіації.

СЗ 7. Дискурс масової комунікації: синергетичне моделювання.

Побудова синергетичної моделі управління сферою масової комунікації. Концепція соціальної самоорганізації Н. Лумана. Режим із загостренням та біфуркації ціннісних орієнтирів у сфері медіа. Можливості застосування теорії нестационарних структур (концепція С.П. Курдюмова). Когнітивна моделювальна сутність метафор медіації.

Тема 8.

Л 8. Синергетика перекладу.

Мова і переклад у синергетичній парадигмі наукових досліджень. Синергетична методологія дослідження перекладу.

Принципи буття і становлення системи спеціального перекладу: практична реалізація. Синергетичне моделювання системи спеціального перекладу.

СЗ 8. Синергетика перекладу.

Мова і переклад у синергетичній парадигмі наукових досліджень. Синергетична методологія дослідження перекладу.

Принципи буття і становлення системи спеціального перекладу: практична реалізація.

Синергетичне моделювання системи спеціального перекладу.

7.2 Види навчальної діяльності

НД 1. Реферат (за темою індивідуального дослідницького завдання)

НД 2. Презентація (за результатами дослідницького завдання)

НД 3. Опитування (за темою індивідуального практичного завдання)

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1. Практико-орієнтоване навчання

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Оцінка	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
ВІДМІННО	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5,0 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
ДОБРЕ	у цілому правильна робота з певною кількістю помилок	4,0 (добре)	$74 \leq RD \leq 89$
ЗАДОВІЛЬНО	виконання задовольняє мінімальні критерії	3,0 (задовільно)	$60 \leq RD \leq 73$
НЕЗАДОВІЛЬНО	можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD \leq 59$
НЕЗАДОВІЛЬНО	необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$RD < 35$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені такі методи формативного оцінювання: опитування та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладачів в процесі виконання практичних завдань, самооцінювання поточного обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних практичних завдань.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань (М1), перевірки письмових робіт (М2). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені.

Оцінка студента формується таким чином:

1. Реферат (за темою індивідуального дослідницького завдання) 20 балів.
2. Опитування (за темою індивідуального практичного завдання) 10 балів;
3. Індивідуальне дослідницьке завдання (виконання, презентація, захист) 30 балів.

В особливих ситуаціях робота протягом семестру може бути виконана дистанційно:

1. Реферат (за темою індивідуального дослідницького завдання) 20 балів,
2. Презентація (за результатами дослідницького завдання) 15 балів,
3. Індивідуальне дослідницьке завдання (виконання) 25 балів.

Форма підсумкового контролю – залік, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями – 40 балів.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література:

1. Піхтовнікова Л. С., Домброван Т. І., Єнікєєва С. М., Семенець О. О. Лінгвосинергетика: підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2018. 296 с.

2. Дорофєєва М. С. Синергетика перекладу спеціальних текстів (німецько-український напрям) Київ: В. Д Дмитра Бураго, 2017. – 520 с.

Допоміжна література:

3. Dombrovan T. An introduction to linguistic synergetics. Cambridge, 2018. 141 p.

4. Кійко Ю.Є. Німецько-українські паралелі в інформаційних медіа жанрах: фрактальний підхід. Чернівці: Видавничий дім «Родовід», 2016. 532 с.

5. Таценко Н. В. Реалізація емпатії в сучасному англомовному дискурсі: когнітивно-синергетичний аспект. Суми, 2017. 357 с.

6. Щигло Л. В. Еволюція словотвірної системи німецької мови. Суми, 2018. 345 с.

7. Щигло Л. В. Мова як об'єкт синергетичного

вивчення // Наука и инновации в современном мире: философия, литература и лингвистика, культура и искусство, архитектура и строительство, история: монография / [авт. кол.: Бетильмирзаева М.М., Древаль И.В., Мишенина Т.М. и др.]. Одесса, 2017. С. 81–89. ISBN 978-617-7414-05-5 DOI: 10.21893/978-617-7414-05-5.0

8. Pichtownikowa L. Synergie des Fabelstils: Die deutsche Versfabel vom 13-21 Jahrhundert. Aachen: Shaker Verlag, 2008. 322 S.

9. Домброван Т.И. Еникеева С.М., Пихтовникова Л.С. и др. Синергетика в филологических исследованиях. Харьков: ХНУ им. В.Н. Каразина, 2015. 340 с.

10. Pichtownikowa L. Synergie des Fabelstils: Die deutsche Versfabel vom 13-21 Jahrhundert. Aachen: Shaker Verlag, 2008. 322 S.